

VAŽECKÉ NOVINY

SPRAVODAJ OBCE VAŽEC • MAREC 2011 • ROČNÍK 3 • ČÍSLO 1

ZDARMA

**Školské karnevaly boli plné
zaujímavých masiek** str. 9

**Za minulú sezónu dve
medailové trofeje** str. 12

• Ivan Fiačan (na snímke vľavo, vpravo predseda PZ Kriváň Vážec Daniel Šed'o) ulovil na hosťovskej poľovačke vo vážeckom revíri medveďa. O ďalších úlovkoch čítajte na str. 12.

**Špičkoví akrobati vystúpili
na poľovníckom plese** str. 10

JARNÉ NÁPADY

16. 4. 2011 o 15.00 h

Miestne kultúrne stredisko

(výstavka ručných prác, kraslíc, medovníkov, dekorácií a aranžmánov spojených s ochutnávkou tradičných veľkonočných jedál)

Predstavili svoje biovýrobky na celosvetovej výstave

Slovenskí producenti biopotravín a bioproduktov sa predstavili na najväčšom svetovom veľtrhu ekologického poľnohospodárstva a biopotravín „BioFach“ v nemeckom Norimbergu (15. – 20. 2. 2011). Veľtrh Biofach patrí medzi podujatia, ktoré sú podporované Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, a preto i v našej expozícii bolo vidieť to najlepšie, čo v rámci ekologickej produkcie a spracovania na Slovensku vzniká. Ovčie a kravské produkty, ktoré pod značkou „Ekológia pod Kriváňom“ prezentuje Poľnohospodárske družstvo Važec, víno v kvalite bio Domin a Kušický, ktoré dozrieva v Modrokamenskom vinohradníckom rájone, biočaje dopestované v oblasti Plavnice na východnej časti Vysokých Tatier, ale i detské výživy z Novofructu Nové Zámky. Výrobky našich poľnohospodárov mali v Nemecku úspech: „Návštevníci mali možnosť ochutnať syr, či zákvas, chutila aj bryndza. Podarilo sa nám uzatvoriť aj niekoľko kontraktov na odber týchto výrobkov, najmä s českými partnermi, takže sme s účasťou na výstave spokojní,“ zhodnotil predseda PD Ing. Zoltán Strčuľa. So spracovaním ovčieho mlieka a výrobou tradičných špecialít z neho začali na družstve minulý rok. Z celkovej produkcie 50 tisíc litrov ovčieho mlieka za rok vo svojej syrárni spracovali 13 tisíc litrov. Túto sezónu, ktorú chcú odštartovať už v apríli, plánujú výrobu pochúťok z ovčieho mlieka zvýšiť. Momentálne majú na družstve 800 oviec, z toho 560 dojnych, a zhruba 650 jahniat. „Jahňatá budeme predávať na veľkonočný trh, niečo pôjde do Talianska, niečo sa predá doma. Asi 150 kusov si chceme ponechať na ďalší chov,“ upresnil predseda. Podľa výročnej hodnotiacej správy chovu oviec najlepšia ovca – bahnica z družstevného stáda nadojila za minulý rok 199,23 litrov mlieka, čo je v prepočte na syr 43,31 kilogramov. V kontrole úžitkovosti mali zaradených 397 bahníc, u ktorých zaznamenali priemernú úžitkovosť 128 litrov/kus, čo je 27,82 kilogramov syra na jednu ovcu. Priemerná úžitkovosť na jednu ovcu v rámci Žilinského kraja je 112 litrov mlieka za rok.

Mimo hlavnej ovčiarkej sezóny v syrárni spracovávali aj kravské mlieko. Na družstve majú 388 kráv na produkciu mlieka, trhová produkcia (dodanie do mliekarny) bola 1,73 milióna litrov mlie-

● Predseda PD Važec Zoltán Strčuľa pri stánku družstva počas výstavy v Nemecku.

ka v prvých dvoch najvyšších triedach kvality. Priemerná dojivosť na jednu kravu bola vlni 5 538 litrov mlieka. Výrobná cena za liter mlieka bola 0,30 centov, tržba 0,36 centov.

Na družstve majú aj 49 kráv na plemenný chov. Tohto roku boli v predvýbere v spolupráci so Zväzom chovateľov

mäsového dobytku vybrané tri plemené byčky na predaj. V máji sa uskutoční bonitácia býčkov a podľa toho sa určí aj ich predajná cena. Podľa odhadov by to mohlo byť 3 300 € za kus. Stádo kráv bez trhovej produkcie mlieka plánujú poľnohospodári rozšíriť na 150 kusov. (mm)

Foto: archív PD

Krása dedinskej záhrady

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža sa snaží robiť aktivity ako mnoho iných organizácií. Raz sa nám darí viac, inokedy menej. Tak, ako to v živote chodí. Stále sú tu však obetaví členovia a funkcionári, ba i poprední predstavitelia obce, ktorí pomáhajú nášmu spolku prekĺznuť cez rôzne úskalia. Finančné príspevky, alebo pomoc v akejkoľvek forme, ktoré nám poskytujú Obecný úrad, Urbár, Poľnohospodárske družstvo, sú pre nás výzvou, aby sme v našej činnosti pokračovali a skvalitňovali ju. Na februárovej členskej schôdzi sme okrem iného odsúhlasili súťaž o najkrajšiu záhradku našej obce. Súťaž bude ukončená v júli a víťaz bude odmenený peknou cenou. Dúfame, že nájdeme veľa občanov ochotných zapojiť sa do tejto súťaže. Vážení spoluobčania, veríme, že okrem svojej záhradky skrášlite a zveľadíte aj okolie svojho domu. Veď naša obec bohatá na prostú krásu horského kraja si právom zaslúži aspoň trošku našej pozornosti. (LA)

Budme zodpovední a ohľaduplní

Urbár - pozemkové spoločenstvo Važec s nástupom jarných mesiacov každoročne zaznamenáva zvýšený výskyt lesných požiarov menšieho, ale i väčšieho rozsahu. Týmto vznikajú nemalé škody materiálneho a ekologického charakteru. Najmä obdobie, keď viac dní po sebe prevláda suché a teplé počasie je kritické a hrozí zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. Preto apelujeme na všeobecný zákaz kladenia ohňa a vypaľovania trávy. Jar je spojená i s príchodom nového života, lesná zver privádza na svet svoje potomstvo, preto sa pri potulkách prírodou správajme ohľaduplne, nerušme svojim správaním klud a pokoj v lesoch. Svojich štvornohých miláčikov nenechávajme voľne pobežovať a podľa možnosti používajme vyznačené turistické trasy a chodníky.

S pozdravom Lesu zdar!

Ing. Daniel Šeďo, predseda urbáru

JAR VO VAŽCI

OTVÁRANIE STUDNIČIEK

**Tradičná jarná slávnosť
charakteristická najmä unikátnym
chorovodom „Omilienci“ sa uskutoční
12. júna. Tohtoročné oslavy budú spojené
aj s pripomenutím 10. výročia otvorenia
múzea ľudových tradícií p. Kováča.**

Tešíme sa na Vašu účasť!

Bezplatná inzercia na internete

Obec Važec ponúka záujemcom možnosť bezplatnej občianskej i firemnej inzercie na svojej internetovej stránke. Reaguje tak na výsledky ankety, ktorá sa uskutočnila prostredníctvom internetu. Podľa výsledkov ankety by bezplatnú inzerciu na stránke uvítalo 105 respondentov, 17 ľudí bolo proti, 14 kliklo na možnosť „neviem“. V prípade záujmu o inzerciu môžete znenie inzerátu spolu s kontaktnými údajmi a fotografiou doručiť osobne na obecny úrad alebo využite e-mailovú adresu obecvazec@stonline.sk. (red)

Urbár rozdelí zisk

Na základe uznesenia XXII. Valného zhromaždenia miestneho urbáru rozdelí pozemkové spoločenstvo medzi podielnikov (podľa výšky spoluvlastníckeho podielu) 200 tisíc €. Ďalších vyše 290 tisíc € tvorí nerozdeliteľný zisk na činnosti súvisiace so zabezpečením chodu spoločenstva a viac ako 66 tisíc € presunú do balíka na odkupovanie poľnohospodárskych a lesných pozemkov a nákup DPL. (red)

Družstvo už neprijíma súkromné ovce, chovatelia môžu využiť iný salaš

Po tom, čo na poľnohospodárskom družstve spustili do prevádzky vlastnú syráreň na spracovanie ovčieho mlieka, dočkali sa súkromní chovatelia oviec nemilého prekvapenia vo forme zákazu prijímania ich oviec na družstevný salaš. Dôvodom sú prísne predpisy v oblasti ekologickej výroby. „Keďže na naše výrobky máme pridelené certifikáty ekologickej kvality, musíme ich vyrábať len z mlieka od oviec, ktoré sú zaradené do ekologického chovu a ktoré sú v kontrole úžitkovosti. Preto nemôžeme do nášho stáda vmiešať ovce od súkromných vlastníkov,“ vysvetlil predseda PD Ing. Zoltán Strcuľa.

V minulých rokoch družstvo mávalo cez ovčiarsku sezónu zhruba 140 oviec od súkromných chovateľov. Tí môžu v tomto roku využiť na košiarovanie súkromný salaš Andreja Halčina. Mladý podnikateľ začal s prevádzkou sa-

laša v minulom roku a vtedy mu ovce zverilo 16 chovateľov z Važca i okolitých dedín, takže spolu salašoval 94 oviec od súkromných chovateľov a 84 vlastných. Tohto roku stádo ešte rozšíril. „Mám už nahlásených zhruba 300 oviec od súkromných chovateľov z Važca aj ďalších dedín, v tom je asi 40 jariet a tiež do chovu zaradím 40 tohtoročných jahničiek - barančeky sú určené na predaj,“ uviedol Andrej Halčin.

Po vzájomnej dohode družstvo vyčlenilo A. Halčinovi náhradné pasienky, takže tohto roku bude salaš situovaný v lokalite Za kiamenom, aby bol dostupnejší aj pre verejnosť. Ovce sa na pašu budú vyhánať začiatkom mája, v závislosti od počasia. O presných termínoch a spôsoboch sústreďovania oviec budú chovatelia informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu. (mm)

● Ilustračné foto: *archív PD*

Prezident republiky udelil vysoké štátne vyznamenanie Rád Ľudovíta Štúra

**Prof. MUDr. Danielovi Bartkovi, PhD., DrSc, FAAN, FRSM, FAHA, FESO
rodákovi z Važca, čestnému občanovi obce Važec**

Pri príležitosti 18. výročia vzniku Slovenskej republiky udelil prezident Ivan Gašparovič vysoké štátne vyznamenania osobnostiam vedy, kultúry a športu. Z predložených 212 návrhov bolo toto vyznamenanie udelené 15 navrhovaným, z toho 3 in memoriam a dvom v oblasti medicíny. V historickej budove Národnej rady SR v Bratislave si 3. januára jedno z týchto vysokých ocenení prevzal aj náš rodák Daniel Bartko, ako ocenenie mimoriadneho prínosu pre rozvoj vedy, výskumu a zdravotníctva a osobitne v odbore neurológia.

Profesor Daniel Bartko v reakcii na udelené ocenenie vyjadril vďaku a úctu všetkým, s ktorými žil a pracoval: „Úprimne ďakujem všetkým. Vysoké vyznamenanie považujem za ocenenie všetkých mojich bývalých aj súčasných spolupracovníkov, mojej Alma mater, minulej aj terajšej, osobitne Ústrednej vojenskej univerzitnej nemocnici a jej prezieravému a múdreému vedeniu. Je to ocenenie celej našej slovenskej, českej aj bývalej česko-slovenskej neurológie a príbuzných odborov, mojej rodiny a priateľov doma i v zahraničí. Sme takí, akí sme, a preto niekedy veríme aj v zázraky. Takým zázrakom je nevídaný rozvoj neurológie a neurologických vied všeobecne. Sme svedkami toho, že najvýznamnejšie výsledky techniky exploituje najmä neurológia a neurovedy, že niektoré oblasti neurologických vied, ktoré boli pred pár desiatkami rokov na pokraji vedeckého záujmu neurológov, sa stali pre nich najatraktívnejšími a priťahujú nové, progresívne, provokujúce

revolučné výsledky, tak v oblasti vedecského poznania, ako aj ich implementácie pre klinickú prax. Som šťastný, že ma prozretelosť pred viac ako 50. rokmi osvietila tak, že som sa tomuto odboru medicíny a vedy začal venovať, že mi dala odvahu v tom vytrvať, múdrosť a silu v tom pokračovať a energiu a odvahu za to tvrdo bojovať. Týka sa to mnohých ochorení mozgu a srdca, a ich vzájomných vzťahov, mozgových a srdcových porážok, vysokého krvného tlaku, nádorov všeobecne a mozgu a miechy osobitne a mnohých ďalších. To je mohutný zdroj permanentnej stimulácie nášho mozgu a jeho perfektnej plasticity. Nič však nemožno dosiahnuť bez boja. Boj je otcom i kráľom všetkého, z jedných robí bohov, z druhých ľudí, z jedných otrokov a z druhých slobodných (Herakleitos). Kto chce niečo dosiahnuť, a naozaj to chce, kto bojuje, pomáha mu všetko, celý vesmír, aby to dosiahol. To sa týka aj našej rodnej obce - Važca. Nech sa nám a našej

obci naďalej darí, nech sú doterajšie výsledky mohutnou a mnohostrannou stimuláciou nášho mozgu. To umožní, aby nám nervové bunky naďalej dobre fungovali a žľazy endokrinné nevysychali. To prajem nám všetkým, nášmu Važcu, našej medicíne, našej neurológii, nášmu zdravotníctvu, aj našej spoločnosti. Ďakujem Vám, priatelia. Som rád, že som medzi Vami, že som s Vami, že som tu.“ (mm)

DANIEL BARTKO - POZDRAV RODISKU

Drahí a milí moji rodáci, naši otcovia, matky, manželky, priatelia,

Toto vysoké vyznamenanie patrí nielen mne, ale všetkým mojím bývalým i terajším spolupracovníkom, patrí všetkým mojím priateľom, patrí mojej rodnej obci, mojej rodine, všetkým. Dovoľte mi pri tejto príležitosti vysloviť niekoľko úvah.

730 rokov uplynulo, čo sa v tomto nádhernom kraji začala rodiť obec Važec. 730 rokov. To je život a práca 12 generácií, 12 generácií mužov, žien, 12 generácií práce, hrdlačenia, ranného vstávania pred východom slnka a neskorého zaspávania. A medzitým práca, drina a pravdaže sem-tam aj radosť a starosť, ako to už v živote býva. História je to dlhá. Bolo v nej dosť dobrých aj hrdinských skutkov, ale aj dosť žiaľu. A v tom jeden z najväčších, najtragickjších, keď dedina, krásna dedina s drevenicami, ľahla pred 80 rokmi popolom. Bože, Ty najspravodlivejší medzi spravodlivými, ako si to mohol dopustiť. Koľko práce, námahy, potu a mozolov bolo treba vynaložiť a dedinu znovu vzkriesiť k životu, aby bola taká, aká je dnes.

A preto mi dovoľte, aby som vzdal úctu a obdiv našim predkom. Aby som im vzdal úctu za to, čo všetko pre tento náš kraj a našu obec urobili. Aby som im, a všetkým občanom, našim otcom a matkám, našim praotcom a pramatkám, poďakoval za všetko, o čo sa snažili, za všetko, čo urobili, za všetko, čo dokončili, ale i za všetko, čo začali, ale nestačili dokončiť. Chcem im poďakovať menom všetkých ich potomkov, za to, že

(Dokončenie na vedľajšej strane)

ich vychovali k láske a úcte k starším, za to, že z nich vychovali statočných, poctivých, svedomitých, múdrych a rozvážnych občanov. Niet slov, ktoré by vyjadrili tento obdiv, túto úctu a túto vďaku.

Ďakujeme našim rodičom, že nás naučili láske a úcte k starším, úcte k faktom a nedôvere k dogmám, naučili nás všetkému. Ďakujeme manželkám, že sa za nás vydali. Že to s nami vydržali, že mali a majú pochopenie k našej práci. A ďakujeme aj našim synom a dcéram, že sa snažia, že nám pomáhajú, že nám i sebe robia dobré meno. Nielen nám, ale aj našej rodnej obci.

My všetci, ktorí sme z Važca, ale robíme na rôznych miestach, na rôznych pozíciách, sme hrdí na Važec, na náš kraj. A boli by sme šťastní, keby ste aj vy, čo tu žijete, boli hrdí na nás. Chceme byť skromní, ale hrdí, chceme byť múdri, ale triezvi. Chceme byť prospešní, ale pre druhých. Ďakujeme vám všetkým. Sľubujeme vám, že vás nikdy nesklameme, že vy všetci budete môcť byť na nás hrdí, že spoločne urobíme z nášho Važca krásnu obec, čistú vonkajškom a poctivú, prajnú a krásnu jej obyvateľmi.

Želám Vám i nám všetkým, aby nám slnko svietilo, aby svietilo nášmu Važcu a nášmu kraju. A pravdaže ďakujeme aj

naším priateľom a priaznivcom z Važca, ale aj z iných krajov republiky. Pri nich nám duša pookreje a srdce zaplesá. Veď aký by bol náš život bez priateľov. Ďakujeme im, aj Vám všetkým, za príjemné chvíle vzájomnej pohody. Za pochopenie, že nezáleží vždy na tom, akým váženým je človek v živote. Pretože každý človek potrebuje priateľa, každý z nás potrebuje blízkych z rodnej obce, priateľov, s ktorými dokáže robiť všetko. Aj hlúposti. Pretože všetci potrebujeme niekedy držať v dlani ruku a srdce, ktoré nám rozumie. Dobré je človeku, ktorý má priateľov a beda tomu, kto ich nemá. Želám našej obci, aby sa stala zázrakom, aby bola taká, v ktorej sa každý cíti dobre, aby bola zázrakom, ktorý si každý váži a má v úcte, ktorý každý obdivuje a je na ňu hrdý. Snažme sa, aby naša obec bola ako vzácny šperk, ktorý nemá veľké rozmery a mnoho obyvateľov, ale má veľkú váhu, veľkú hodnotu. Lebo na konci nášho života sa nebude hovoriť, koľko sme dostali, ale koľko sme dali, nie koľko sme vykonali, koľko sme ušetri- li, ale koľko sme obetovali. Žiť neznamená len byť živým, ale aj svietiť, žia- riť, horieť.

Želám vám i nám zdravie, lebo ho všetci potrebujeme, želám vám všetko šťastie na zemi, lebo je ho málo a potre-

buje ho každý. Najväčším darom živo- ta je život sám. Ja a všetci sme za ten- to dar vďační. Snažil som sa ja, snažili sme sa všetci, aby tento život bol dobre prežitý, užitočný druhým a šťastie prinášajúci tiež druhým. Lebo potom sme my všetci, aj ja, šťastnými. Sú chví- le, ktoré si pamätáme navždy. Prajem vám i nám, aby sme takých chvíľ mali čo najviac. Aby každý deň a každá na- plnená túžba boli takou chvíľou. Kto chce žiarť, musí sám horieť. A v tomto veku želim vám i sebe, aby sme nestra- tilí múdrosť, schopnosť rozlíšiť medzi dobrým a zlým, medzi veľa prázdny- mi rečami a žiariacimi skutkami.

Čím by bol život bez možnosti zle sa rozhodnúť. Ale čím by bol život bez možnosti dobre a múdro sa rozhodnúť. Keby každý z nás vedel, čo by vedieť mal, boli by sme všetci spasení. Naša spoločnosť, aj naša medicína, naša ne- urológia, potrebuje ľudí odvážnych, ľudí, ktorí sú odvážni konať, aj s ri- zikom pochybenia. Život človeka má zmysel, keď po ňom niečo zostane. Pretože život neznamená len byť živý, ale byť aj prospešný. Človek žije iba raz. Iba raz. A nikdy sa nič nevráti. Pridal by som k tomu, aby náš život, a naša obec boli ako mramorový oltár, ktorý každý obdivuje a uctieva, ktorý pretr- vá a nikdy neodkvitne.

Profesor MUDr. Daniel Bartko, DrSc. sa narodil 16. augusta 1929 vo Važci. Lekársku fakultu UK v Bratislave s vyznamenaním ukončil v roku 1955. Bol najmladším doktorom vied a univerzitným profesom v klinickej medicíne. Založil prvú modernú, intenzívnu cerebrálnu jednotku v republike, ako prvý vybudoval pracovisko experimentálnej neurológie, bol prvým neurológom na svete, ktorý presadzoval 3-hod. terapeutické okno u každého akútneho pacienta (a to v čase, keď ešte nebolo ani CT ani magnetická rezonancia), bol pionierom v neuro- imunológii pri cievnych ochoreniach mozgu, bol a je bojovníkom pro- ti dogmám v neurológii, pri liečbe a diagnostike rozličných ochorení. Svojím postojom k cievnym mozgovým príhodám predbehol ostatný svet o štyri storočia.

Dlhé roky bol prednostom 1. Neurologickej univerzitnej kliniky, z ktorej vybudoval jednu z najprestížnejších kliník v republike, uzná- vanú aj v zahraničí. Je čestným členom Slovenskej, Českej i Českoslo- venskej lekárskej spoločnosti, Československej spoločnosti pre vyššie funkcie mozgu, dlhé roky šéfredaktor časopisu Československá neuroló- gia a neurochirurgia, predseda Akreditačnej komisie Ministerstva zdra- votníctva SR, univerzitný profesor, člen Vedeckého kolégia lekárskeho vied SAV. Je autorom vyše 430 publikovaných prác, 24 kníh, z ktorých štyri vyšli v zahraničí, dokončuje medzinárodnú učebnicu neurológie. Navrhol, pripravil a realizoval 21 celoštátnych výskumných projektov, ocenených v kategórii „A“ a v poslednej dobe pripravil 9 výskumných projektov (5 celoštátnych, 4 medzinárodné - EU) a 5 medzinárodných štúdií. V súčasnosti pôsobí ako riaditeľ Ústavu medicínskych vied, ne- urovied a vojenského zdravotníctva a zástupca riaditeľa pre vedu a edu- káciu Ústrednej vojenskej univerzitnej nemocnice v Ružomberku.

Zastával a zastáva významné celoštátne i medzinárodné funkcie. Jeho činnosť bola ocenená mnohými celoštátnymi vyznamenaniami,

Československou štátnou cenou, cenou J. Ev. Purkyne, trikrát získal cenu Prezídia Čsl. Lekárskej spoločnosti, osemkrát cenu Čsl. Neurologickej spoločnosti. Získal zla- té medaily prakticky všetkých lekárske- ch fakúlt v SR a ČR, väčšiny univerzít v SR a ČR a najvyššie vyznamenanie Lek. Fak. KU Hynekovu medailu.

Patrí k lekárom, ktorým sa dostalo naj- vyššieho medzinárodného ocenenia. Je čes-ným členom American Academy of Neurology, American Heart Association a American Stroke Association a ďalších 11 významných zahraničných odborných spoločností. Bol zvolený do vysokých funkcií vo viacerých medzinárod- ných organizáciách (prezident Európskej Asociácie Klinickej Neurofar- makológie, prezident a spoluzakladateľ Paneurópskej neurologickej spo- ločnosti, viceprezident Svetovej neurologickej federácie a pod.). Získal niekoľko medzinárodných cien „for Outstanding Service in Neuroscien- ces“ za „mimoriadne zásluhy v neurovedách“, aké doteraz nezískal ni- jaký neurológ zo Slovenska a Čiech. Bol hosťujúcim profesorom v USA, Nemecku, Číne, Argentíne, Španielsku, Francúzsku a ďalších štátoch, prednášal na desiatkach medzinárodných kongresov (New York, Londýn, Paríž, Tokyo, Moskva, Peking, Varšava, Hongkong, Atény, Berlín, Bu- enos Aires, San Diego, atď.). Vychoval 32 kandidátov lekárskeho vied, 7 docentov a traja žiaci sú profesormi. Školi sedem PhD. doktorandov. Plynule hovorí anglicky, nemecky a rusky, dohovori sa francúzsky. Má troch synov, troje žije v Bratislave. Daniel Bartko patrí k pilierom slo- venskej i česko-slovenskej neurológie, ktoré vďaka nemu dosiahli vysó- kú medzinárodnú úroveň.

Zemetrasenie v Japonsku zažil na vlastnej koži

Väčšinu všedných udalostí a správ z polovice marca zatienila obrovská katastrofa v Japonsku. Silné zemetrasenie a následné cunami priniesli do krajiny vychádzajúceho slnka skazu a smrť. Celý svet sa zaujímal, čo sa na ostrovoch deje a doteraz sa ľudia zaujímajú, ako sa tam situácia vyvíja. My vám ponúkame exkluzívny pohľad na japonskú tragédiu cez zážitky, ktoré nám vyrozprával náš rodák Michal Bartko, v súčasnosti žijúci v Bratislave.

● Michal Bartko (vpravo) u japonského profesora v kancelárii.

Jeho prvé návštevy v Japonsku súviseli s jeho štúdiom na Stavebnej fakulte Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Po promócii v odbore Pozemné stavby ďalších 5 rokov pôsobil na fakulte ako odborný asistent. Potom odišiel do Tokia na študijný pobyt a prežil tam takmer 7 rokov. Naučil sa po japonsky a obhájil doktorantúru v oblasti technológii budov so zameraním na ploché strechy na tamojšom Tokijskom technologickom Inštitúte. Opäť sa do Bratislavy a na tú istú fakultu vrátil až tento rok vo februári. V marci cestoval do Japonska opäť.

• Aký bol dôvod vašej cesty?

- Môj tamojší učiteľ, profesor Tanaka – má 65 rokov, odchádza v týchto dňoch do dôchodku. V Japonsku majú zvyk, že všetci univerzitní profesori, čo v Japonsku znamená aj uznávaní vedci, majú pár dní pred posledným dňom rozlúčkovú prednášku. O cestu prejavil záujem aj môj priateľ a kolega, profesor Oláh, tiež zo Stavebnej fakulty. Účasť na prednáške sme spojili s návštevou historických oblastí a pobyt sme si naplánovali na jeden týždeň.

• Prežili ste v Japonsku niekoľko rokov, a keďže tam sú zemetrasenia

bežné, asi ste si na ne zvykli...

- Samozrejme, že počas môjho štúdia som tam pozažíval veľa zemetrasení. Priemerne tak jedno za mesiac, rôznej intenzity, ale iba pár takých, ktoré vyľakali aj Japoncov. Väčšinou trvali len pár sekúnd. Naučil som sa, že nebezpečnejšie sú zvislé pohyby, že vodorovné zaťaženie je budovami ľahšie prenášané, ako dynamické zvislé. A ďalej som pochopil, že čím je človek ďalej od epicentra, vlny menej vibrujú. A teda, ak prichádza vlna zďaleka, tak nevibruje vôbec, len sa celá zem akoby na vlnách „hýbe sem a tam“. Takéto niečo som zažil v roku 2005, či 2006 počas veľkého zemetrasenia v meste Niigata.

• Tentokrát ste však zažili zemetrasenie, ktoré otriaslo v pravom zmysle slova celým Japonskom a v prenesenom zmysle aj celým svetom. V čom bolo iné?

- Toto zemetrasenie bolo podobné „vlnité“ ako spomínané, ale rozdiel bol v tom, že pohyby zeme boli podstatne, podstatne väčšie. V oboch smeroch – vodorovne i zvislo – sme sa hýbali podľa mojich odhadov okolo 30 až 50 centimetrov. Bolo veľmi problema-

tické udržať rovnováhu a väčšina ľudí si automaticky kľakla. Boli sme v tom čase – 14.45 miestneho času, mínus 8 hodín pre európsky čas – v meste Kamakura, od epicentra vzdialenom asi 400 kilometrov na juh, v areáli historického chrámu Hase-dera, na ktorom vplyvom pohybov začali zvoniť zvony a vyliata sa voda zo záhradného jazierka. Kamenné lucerny, približne dva metre vysoké a zhruba 40 centimetrov hrubé sa na podstavcoch veľmi kývali. Jedna podobná v inom chráme – pri soche bronzového Budhu z 13. storočia – to neustála a padla. Hneď mi bolo jasné, že niekde ďaleko padajú domy a umierajú ľudia. Po pár minútach sme pocítili prvý dotras, tiež dosť vysokej intenzity a po pár ďalších minútach sa ozvali sirény, ako opatrenie proti cunami, ktorá zakrátko dorazila, keďže mesto je na pobreží. Našťastie v zátok, takže výška vlny bola malá a na tomto mieste nespôsobila ani tú najmenšiu škodu, na rozdiel od mesta Sendai pri epicentre.

• Aká bola situácia bezprostredne po zemetrasení?

- Prerušila sa dodávka elektriny, prestali jazdiť vlaky a život v meste zastal. Nedokázali sme sa vrátiť do Tokia, kde sme boli ubytovaní a keďže sme mali na nasledujúci deň platnú letenku, začali sme sa obávať, či lietadlo stihneme. Od 16. h sme sa pokúšali dostať sa „domov“, ale o jedenástej večer sme to vzdali - rady na taxíky boli veľmi dlhé a pomalé - približne jedno auto za 15 minút. Po zotmení sa ochladilo takmer na bod mrazu a fúkal silný studený vietor a začali sme hľadať ubytovanie. Samozrejme, že všetky hotely už boli dávno vypredané. Na recepcii jedného, v ktorom sme sa boli informovať o možnostiach, nám povedali, že samozrejme môžeme ostať u nich a spať kdesi na vykúrenej chodbe. Prikrývkou by nám dali, len to miesto na podlahe už bolo obsadené ďalšími asi päťnástimi ľuďmi a lobby už bola úplne plná. Nakoniec nám ponúkli miesto na sedenie, vo vedľajšej budove, akúsi malú pohovku pre dvoch, kde sme teda po sediačky strávili noc. Dodávka elektrickej energie bola po pár hodinách obnovená, ale vlaky sa podarilo spojazdniť až nasledujúci deň okolo deviatej a aj to nie na všetkých tratiach. Nás čakal

(Dokončenie na vedľajšej strane)

návrat do Tokia (približne 60-70km), čo za štandardných podmienok vlakom trvá 1,5 až 2 hodiny. Nám to trvalo vyše 12 hodín a bola to kombinácia taxi, vlaku (v podstatne spomalejšej a preplnenejšej verzii oproti normálu) a pešej chôdze (posledný asi 15 kilometrový úsek cesty). Prvé obrázky v televízii sme uvideli až po 24 hodinách od zemetrasenia a až tu sme videli, akú skazu vlna doniesla. Lietadlo sa nám, samozrejme, stihnúť nepodarilo a večer sme sa navyše dopyčuli o situácii v jadrovej elektrárni vo Fukushima (asi 300 km severne od Tokia).

• **Kedy sa vám podarilo dostať domov?**

- Ďalší deň ráno sme vyrazili na letisko vyskúšať „stand-by“. Proste na čakačku, či sa nám podarí sa dostať do lietadla, ktoré by nebolo plne obsadené. Mali sme šťastie a podarilo sa nám hneď v ten prvý deň odletieť do Viedne. Počas troch hodín čakania na letisku sme zažili ďalšie tri zvislé dotrasy, bol tam neuveriteľný chaos a len veľmi ťažko zamestnanci situáciu zvládali.

• **Japonci sa vraj dokážu mimoriadne dobre ovládať v každej situácii. Platí to aj pri katastrofách?**

- To, že Japonci sú iní, než my a že znášajú rôzne príkoria inak - lepšie než hocikto iný, je pravda. Disciplinovane čakali na vlaky, či taxíky a snažili sa nekomplikovať situáciu predbiehaním či pokrikovaním.

• **A čo vy?**

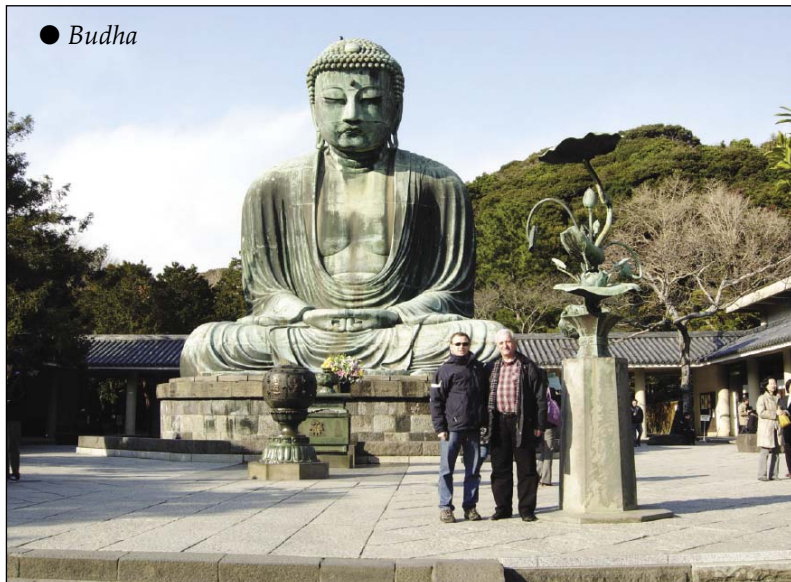
- Samozrejme, že som sa správal podobne. Ja som taký netypický Slovák ☺. Všade chodím načas a nepredbieham sa v radoch. Japonci pravidlá jednoducho dodržiavajú a mne ten systém vyhovuje. Tam sa podvádza a špekuluje podstatne menej ako u nás.

No a čo sa zemetrasenia týka, tak tie pocity, čo som mal, by som nedefinoval ako strach a určite som nespanikáril. Ako som už povedal, od prvého momentu mi bolo jasné, že umierajú ľudia a to, čo som cítil, bolo akési oča-

● Moderná budova v Tokiu.

● Budha

kávanie. Očakávanie možných a veľmi pravdepodobných zlých správ. Našťastie sa to nenaplnilo.

• **Neodradí vás tento zážitok od cestovania, navštívite ešte niekedy Japonsko?**

- Samozrejme, že keď sa naskytne nejaká príležitosť, či už pracovná alebo súkromná, do Japonska opäť ísť, tak určite pôjdem. Mám na Tokio veľa spomienok, žije a pracuje tam veľa mojich bývalých kolegov a priateľov, na ktorých mi záleží. Stále sme

v úzkom kontakte a v prípade, že by sa situácia v jadrovej elektrárni zhoršila, som pripravený im pomôcť ako budem môcť.

• **Aby sme nehovorili o Japonsku len v nepríjemných súvislostiach, čo je podľa vás na tejto krajine najviac fascinujúce?**

- Mňa najviac fascinuje, ako rýchlo sa Japonci dokážu po takýchto pohromách spamätať. Bez nejakých nárekov, alebo sebaľútosti prostě opravia, alebo postavia nanovo čo treba a ide sa ďalej. Ďalšie s pohromami nesúvisiace pre mňa fascinujúce bola dokonalosť dopravného systému v Tokiu (frekvencia a presnosť vlakov plus doplnková autobusová doprava) a vysoký stupeň bezpečnosti v uliciach. Pre dievča tam nie je najmenší problém ísť o pol noci vlakom osamote. Nebolo by super, keby to bolo tak aj u nás? ☺ (mm)

Foto: archív M. Bartku

● Padnutá lucerna po zemetrasení.

❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖

ZÁPIS DO ŠKOLY A ŠKÔLKY

Zápis žiakov do ZŠ sa uskutočnil 8. februára. Dopoludnia sa v prvej triede konala tzv. otvorená hodina, počas ktorej sa prvého vyučovania zúčastnili aj deti z materskej školy. Samotného zápisu v popoludňajších hodinách sa zúčastnili i odborníčky z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Liptovskom Mikuláši. Zápisu sa zúčastnilo 33 detí (z toho 27 navštevovalo predškolskú prípravu). Všetky deti boli prijaté.

Na prelome mesiacov február a marec sa aj v materskej škole uskutočnil zápis detí na predprimárne vzdelávanie na škol. rok 2011/2012. O zaškolenie detí prejavilo záujem 22 rodičov. V najbližšom čase bude zasadať pedagogická rada, ktorá rozhodne o prijatí res. neprijatí detí do materskej školy.

Zástupkyňa pre materskú školu Daša Zubajová predbežne skonštatovala, že všetkým žiadostiam bude vyhovievané.

MONITOR

Dňa 9. 3. 2011 písali naši deviataci „Monitor – Testovanie 9. ročníka 2011“. Spolu 21 žiakov rozdelených do troch skupín sa potrápilo najprv s matematikou, potom so slovenským jazykom a literatúrou.

SVETOVÝ DEŇ VODY NA NAŠEJ ŠKOLE

„Vode bola daná čarovná moc byť miazgou života na Zemi.“
(Leonardo da Vinci)

22. marec bol vyhlásený ako Deň vody v roku 1992 Valným zhromaždením OSN na Konferencii v Rio de Janeiro. Svetový deň vody sa teda oslavuje počnúc rokom 1993 v súlade s odporúčaniami Konferencie OSN o životnom prostredí a rozvoji. Voda ako životodarná tekutina má pre človeka nesmierny význam. Bez vody si život človeka nevieme predstaviť. Neustále by sa mal klásť veľký dôraz na jej prirodzenú ochranu a obnovu pre budúce generácie a preto sme si 22.

marca na našej škole pripomenuli Deň vody. Žiaci a učitelia prišli do školy v modrom oblečení. V rámci tvorivých dielní si žiaci pripravili rôzne projekty.

VIAC MLIEKA – VIAC ZDRAVIA

Naša škola je i v tomto školskom roku zapojená do projektu „ŠKOLSKÉ MLIEKO“. Projekt sleduje zvýšenie spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a jeho priaznivého vplyvu na ľudský organizmus. Mliečna desiata je medzi žiakmi veľmi obľúbená. Mesačne si na chutnom mlieku, či jogurtoch pochutná až 80 detí našej školy. Sme radi, že mlieko a výrobky z neho sa stali každodennou zdravou súčasťou stravovania našich detí.

OLYMPIÁDA Z NEMČINY

Naša škola sa tento rok prvýkrát zapojila do súťaže Olympiáda v nemeckom jazyku. Do školského kola sa prihlásilo 16 žiakov. Vedomosti žiakov boli na dobrej úrovni. Víťaz

školského kola Matej Šeďo, žiak VI. triedy, sa zúčastnil 20. januára 2011 obvodného kola olympiády v nemeckom jazyku, ktoré sa konalo v Liptovskom Mikuláši. Tam našu školu reprezentoval najlepšie ako vedel a obsadil I. miesto. Ako víťaz opäť postúpil na krajské kolo, ktoré sa konalo v Žiline. Tam v silnej konkurencii skončil na krásnom IV. mieste.

DEŇ NARCISOV

ZŠ s MŠ Važec v spolupráci s ÚS SČK Liptov Liptovský Mikuláš sa ako spoluorganizátor v obci Važec zapojí do 15. ročníka verejnej finančnej zbierky - Deň narcisov. Termín konania: 15. apríl 2011. Žiaci budú symbolické narcisy predávať v škole, ale vyberú sa aj do ulíc obce.

KARNEVAL

Dňa 25. 2. sa v telocvični ZŠ a MŠ uskutočnil vytúžený karneval. Prečo vytúžený? Lebo prvý termín karnevalu bol 11. 2., no pre chrípkové prázdniny bol zrušený. Niektoré deti boli z toho dosť nešťastné. Ale všetko si to vynahradili v náhradnom termíne. Na karneval si deti pripravili rôzne

● Karnevalovou náladou sa nechali uniesť aj niektoré učiteľky. Janka Lištiaková (vľavo) bola Červená čiapočka a Janette Šándorová mačička.

masky - niektoré boli strašidelné, iné zábavné, ale o zábavu tu predsa šlo. Hlavnými organizátormi boli tohtoroční deviatci, ktorí si svoj posledný karneval užili naplno. Myslím, že sme sa všetci zabavili a máme z tohto dňa pekné spomienky. (G. CH)

V tento deň si karneval užili aj škôlkari, ktorí sa premenili na rozprávkové postavičky, zvieratká a iné veselé figúrky.

STREDOVEKÉ ZBRANE

Dňa 4. marca 2011 v duchu projektu Škola hrou sa uskutočnila prednáška o bojuvaní a zbraniach v stredoveku s názorným predvedením ich účinnosti. Členovia divadelno-šermiarskej skupiny Bergfrit z Dubnice nad Váhom predviedli deťom rôzne typy starých zbraní a boj s nimi, odievanie zbrojnošov a iné zaujímavosti z histórie. Na záver si žiaci mali možnosť prezrieť vystavené zbrane a zbroj a dokonca si ich aj vyskúšať pod dohľadom inštruktorov, čo ohúrilo najmä chlapčenskú časť publika.

(zdroj: www.zssmsvazec.wbl.sk)

Foto: Zdeno Baráni

Šiesty poľovnícky ples úspešný

Posledná fašiangová sobota v našej obci už tradične patrí poľovníckemu plesu. Tohto roku sa 5. marca uskutočnil už po šiesty krát. Slávnostného otvorenia sa ujal predseda poľovníckeho združenia Kriváň Daniel Šeďo za sprievodu trubačov zo Strednej lesníckej školy z Liptovského Hrádku. O dobrú náladu stovky hostí sa organizátori postarali aj prostredníctvom bohatého programu. Odštartovala ho domáca talentovaná speváčka Alenka Čupková, o gradovanie sa postarali tanečnice zo súboru Jessy z Vavrišova, ktoré dynamickým kankánom, štekliovou kabaretnou choreografiou a temperamentnou sambou roztancovali snáď všetkých hostí. Čerešničkou na torte bola šou silovej akrobacie v prevedení Akrobatov.sk z Bratislavy (foto na titulke). O zábavu a dobrú hudbu sa staral DJ Lubomír Osika. Ani tento rok na poľovníckom plese nechýbala sku-

● Tanečná skupina Jessy s choreografiou samby.

točne bohatá tombola, ktorú sa podarilo zozbierať vďaka ochote a štedrosti mnohých sponzorov, ktorým aj touto cestou srdečne ďakujeme.

Hlavní sponzori: PZ Kriváň, Obec

Vážec, PD Vážec, Urbár Vážec, Senior City, Peter Jacko, Ľudovít Renko, Michal Michalíček, Rybárik, Fegafröst, COOP Jednota.

Text a foto: (mm)

Dôchodcovia oslávili MDŽ na výročnej schôdzi

Medzinárodný deň žien je dnes sviatkom s akýmsi rozpačitým významom. Niektorí si ho stále pripomínajú, iným je skôr na posmech. Možno to pramení aj z našej nevedomosti o jeho histórii a ako dôsledok faktu, že kedysi boli oslavy MDŽ pilierom socialistickej spoločnosti.

Členovia miestnej Jednoty dôchodcov si ho napriek tomu každoročne pripomínajú - veď medzi 135 členmi JD je až 124 žien - a ani tentokrát neurobili výnimku. Oslavu Medzinárodného dňa žien tohto roku spojili s výročnou členskou schôdzou. O slávnostnú atmosféru a program venovaný najmä ženám k ich sviatku sa postarali deti z materskej školy so svojimi učiteľkami a žiaci zo základnej školy, ktorí pripravili vystúpenia pod vedením Mgr. Jany Šulekovej a Jany Pastuchovej. Všetky prítomné ženy dostali od detí aj milý darček - perníkové srdiečko, ktoré žiaci základnej školy vlastnoručne vyrobili.

V rámci pokračujúcej výročnej schôdze predsedníčka JD Mária Šípková oboznámila prítomných s doterajšou činnosťou i plánom práce na ďalší rok. Predsedníčka zároveň načrtla hlavné problémy, ktoré sa JD v obci snaží riešiť, a to najmä zabezpečenie stravovania pre tých, ktorí majú problém variť si sami. „Už dlhšie sa snažíme toto zabezpečiť, vlani sme už mali všetko zabezpečené, ale nenašiel sa dostatočný počet záu-

jemcov,“ vysvetlila M. Šípková. Minulý rok sa vedenie JD snažilo zorganizovať aj autobusový zájazd do Banskej Bystrice k pamätníku SNP, avšak tento sa tiež neuskutočnil pre malý záujem. Predsedníčka preto na schôdzi vyzvala členov k väčšej iniciatíve a zaangažovanosti na dianí v JD i v obci. „Aj v rámci okresu

máme my, seniori, niekoľko možností, ktoré by sme mohli využiť. Napríklad v Liptovskom Mikuláši v aquaparku sa môžeme kúpať len za jedno euro. Naši členovia však ani o to neprejavili záujem,“ dodala M. Šípková.

Nedostatok aktivity však nemožno vyčítať spevácko-recitačnej skupine pri JD, ktorá našu obec reprezentuje na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach aj v širšom okolí. Kúsok zo svojho umenia už tradične predviedli aj na výročnej schôdzi. (mm)

MDŽ má už 100 rokov

Medzinárodný deň žien ustanovila II. medzinárodná konferencia žien v roku 1910 v Kodani, ktorej sa zúčastnilo 100 delegátok zo 17 krajín. Konferencia určila, aby sa 8. marec každoročne oslavoval ako deň boja žien za sociálne a politické zrovnoprávnenie, za medzinárodnú solidaritu, proti militarizmu a vojne. Dátum zvolila na počesť prvého organizovaného vystúpenia žien z krajčírskych a textilných dielní v New Yorku 8. marca 1857 proti krutému vykoisťovaniu a diskriminácii a neznesiteľným pracovným podmienkam. Každoročné oslavy MDŽ sa stali demonštráciou pokrokových žien proti hladu, biele, nezamestnanosti a za vytvorenie lepších podmienok pre svoje deti.

Po roku 1948 nadobudli oslavy MDŽ u nás aj inú náplň. MDŽ sa stal prehliadkou úspechov pracujúcich žien pri budovaní socialistickej spoločnosti, ich obetavosti v rodin-
nom, pracovnom i verejnom živote. Pri tejto príležitosti im boli straníckymi, štátnymi a riadiacimi orgánmi všetkých stupňov udeľované vyznamenania a odmeny ako prejav uznania za ich aktívny prínos v rozvoji spoločnosti. Sviatok MDŽ sa stal od roku 1990 i terčom posmechu a znevažovania. Mnohým asocioval komunistickú propagandu, červené karafiáty a oslavujúcich opitých mužov. Tento sviatok však jednoznačne symbolizuje ženskú emancipáciu a aj u nás postupne získava novú legitimitu. (zdroj: internet)

Výstava betlehemov zaujala

Miestny odbor Matice slovenskej vo Važci počas svojej vyše 20-ročnej existencie zameriava svoju činnosť najmä na oblasť kultúry a histórie obce. Naša obec patrí medzi najstaršie v Liptove i na území SR, pod nedotýčným Kriváňom si píšeme svoju históriu vyše 730 rokov. Žili a tvorili tu mnohé významné osobnosti našich dejín, medzi ktoré nepochybne patril akademický maliar majster Jan Hála, rodák z Blatnej v južných Čechách. Svoje nehynúce dielo tu začal v roku 1923 a ukončil v roku 1959. Jeho meno nesie galéria v obci, ktorá patrí Galérii P. M. Bohúňa v L. Mikuláši. Od odcudzenia jeho vzácnych obrazov v roku 2005 bola galéria celých 5 rokov uzatvorená. Návštevníkom ponúkame obrazy nášho maliara v inom prevedení, interiér jeho drevenice, ako aj prehliadku Obecného literárno-historického múzea.

V období Vianoc sme tu v múzeu usporiadali výstavku betlehemov. Dominantou bol betlehem Jana Hálu

a podľa neho zmajstrovaný – vyrezávaný betlehem od nášho rodáka Vladimíra Pašku, šikovného rezbára. Návštevníci tu mohli vidieť aj ukážky perníčkov z našej perníkárskej výstavky, ako aj betlehemy v rôznom prevedení. Výstavku si pozreli aj žiaci a de-

ti našich škôl a niektorí návštevníci našej obce. Záujem o to prejavili aj niektorí obdivovatelia z iných miest Slovenska.

Mgr. Margita HYBENOVÁ,
predsedníčka MO MS Važec

Foto: (mm)

RELAXUJTE U NÁS

- vonkajší a vnútorný bazén - vírivá vaňa - infrasauna, suchá a parná sauna
- tepidárium - posilňovňa

OTVORENÉ: denne 7:00 – 22:00 hod

(rek)

VSTUPNÉ: 8 € / hod / dospelý 4 € / hod / dieťa 6 – 12 rokov, dieťa do 6 rokov zdarma

HOTEL INTERNATIONAL, GOLFOVÝ REZORT BLACK STORK, Veľká Lomnica, tel. +421 52 4661 111, international@golfter.sk, www.golftatry.sk

Knihy z knižnice nemá kto čítať

„Knihy sú mŕtvym materiálom len dovedy, kým do nás nezasejú niečo, čo v nás vyklíči a prinesie úžitok nášmu okoliu.“

Jiří Mahen

Mnohí z nás si marec spájajú najmä s príchodom jari. Vyšlo slnko, konečne môžeme odložiť kabáty, všetko pomaly oživa. A my sme tak zamestnaní vychutnávaním si týchto krásnych dní, že často zabúdame na druhý, nemenej podstatný prívlastok marca. A teda marcú, ako mesiacu knihy, neprikladáme význam. Ale jar nezačína len vonku, jar by mala začínať aj v nás. Nie je to len o prebúdzaní kvetov, je to o prebúdzaní duší. A ako povedal Jiří Mahen, práve knihy môžu zasiať semienko v našom vnútri. Napriek tomu, obecná knižnica trpí nedostatkom čitateľov. Je smutné,

že okrem pár pravidelných návštevníkov sa tam nikto neukáže a stovky hodnotných kníh zapadajú prachom. Ruskí klasici, francúzski romantici, slovenskí básnici, svetové bestsellery, ženské romány, zelená knižnica a v nepo-

slednom rade rozprávky pre deti, celé spektrum rôznych autorov a žánrov sa z väčšej časti ani nepohne z políc. Nejde o to, že nemáme záujem o literatúru, ale o to, že nemáme záujem o poznanie a o múdrosť, a to je smutné. (ai)

Knižný fond v súčasnosti tvoria knihy a zviazané periodiká v počte 6 475 kusov z toho:

• krásna literatúra pre dospelých	3 316 výtlačkov
• odborná literatúra pre dospelých	1 155 výtlačkov
• krásna literatúra pre deti	1 751 výtlačkov
• odborná literatúra pre deti	253 výtlačkov

Členský poplatok na kalendárny rok:

• deti, študenti a dôchodcovia	1 €
• dospelí	2 €

Výpožičná doba: každý piatok v čase od 17.00 do 19.00 hodiny.

V prípade potreby po kontakte s knižničnou aj počas úradných hodín Obecného úradu.

Za minulú sezónu dve medailové trofeje

V priestoroch SOŠ lesníckej v Liptovskom Hrádku sa od 13. do 15. marca 2011 konala chovateľská prehliadka trofejí poľovnej zveri za okres Liptovský Mikuláš (29 poľovných revírov z poľovných oblastí Vysoké Tatry, Nízke Tatry a Orava). Jednotlivé poľovné združenia vystavovali dohromady 412 trofejí: 204 jelenej zveri, 131 srnčej, 28 diviacej, 17 medved'ov, 13 vlkov, 7 jazvecov, 4 trofeje muflónov, 6 lišok, 1 daniela a 1 rysa (úhyn). Medzi jeleními trofejami bolo tohto roku 46 medailových (1 zlato, 15 striebro, 30 bronz), zo srnčích trofejí medailu získali len štyri (1 striebro, 3 bronz), medailových diviakov bolo ulovených 12 (1 zlato, 5 striebro, 6 bronz). Poľovníci za uplynulú sezónu ulovili jedného medailového medved'a (zlato), dvoch ocenených vlkov (1 striebro, 1 bronz), medailu získali štyri jazvečie trofeje (1 zlato, 2 striebro, 1 bronz), tri lišky (2 striebro, 1 bronz) a dva muflóny (2 zlato). Na medailových trofejách majú svoj podiel aj členovia poľovného združenia Kriváň. Striebornú medailu si k poľovníckym trofejam pridá Pavel Matejko za uloveného diviaka (foto dole) a Rastislav Rysuľa ulovil jeleňa, ktorému hodnotiacia komisia na základe veľkosti parožia pridelila bodovú hodnotu zodpovedajúcu bronzovej medaile (foto vľavo).

● Srnec - abnormalita - vid' tabuľka.

Text a foto: (mm)

TABUĽKY TROFEJOVEJ ZVERI ULOVENEJ V POĽOVNÍCKEJ SEZÓNE 2010 - 2011, PZ KRIVÁŇ

Strelec	druh trofeje	vek	body C.I.C.	chovnosť	medaile
Rastislav Rysuľa	jeleň	14	186,68	lovný	bronz
Daniel Šed'ò, st.	jeleň	7	139,96	výrad	-
Úhyn	jeleň	1	ihličiak	výrad	-
Úhyn	jeleň	1	ihličiak	chovný	-
Daniel Šed'ò, ml.	srnec	6	76,85	lovný	-
Zoltán Strcuľa	srnec	4	58,20	výrad	-
Daniel Šed'ò, ml.	srnec	1	12,92	výrad	-
Milan Bartko, st.	srnec	1	abnormalita	A	-
Pavel Matejko	diviak	7	115,57	-	striebro
Ivan Fiačan	medveď	4	40,15	-	-

Na párty len v pyžame

V jedno decembrové popoludnie sa celou základnou školou ozývali tóny rytmickej hudby. Dievčatá z krúžku AEROBIKU - STONOŽKY, sa rozhodli pozvať svojich spolužiakov na párty. Nie však na hocijakú, ale na pyžamovú. Podmienkou účasti bola pyžama a hlavne dobrá nálada.

Pozvanie prijalo asi 50 dievčat, no

odvahu našla aj hŕstka chlapcov – tretiakov (čo sa cení), ktorí sa svojimi výkonmi nedali pred dievčatami zahabiť. Aj pani učiteľky ukázali zmysel pre humor. Predviedli sa vo svojich pyžamových róbach a ukázali aj svoje pohybové schopnosti. Spolu sme sa zabávali, cvičili a tancovali celé dve hodiny. Čo by to bola za párty, keby sa

na nej nesúťažilo? Vrátili sme sa do škôlkarských čias, zahráli sme sa hudobnú hru "kolená, palce, ramená..." Víťazkou sa stala Alenka Čupková.

Odmenou pre všetkých bolo žrebovanie tomboly. Oči detí žiarili s každým vytiahnutým lístkom. Aj tí, čo ten-

tokrát nemali šťastie, boli ocenení sladkou odmenou. Veľká vďaka patrí deviatakom, ktorí mi pomohli zorganizovať celú akciu, boli mojou veľkou oporou, ako aj ZŠ s MŠ vo Važci a OÚ Važec za poskytnutie odmiern pre deti.

Verím, že sa opäť čoskoro stretne na podobnej „žúrke“.

Jana Pastuchová

Foto: (mm)

Sviatky Veľkej noci

Stojíme všetci pred prahom tohtoročných veľkonočných sviatkov, kedy si pripomenieme ukrižovanie a slávne vzkriesenie Pána Ježiša Krista. Tento Ježiš, najvýznamnejší zo všetkých ľudí, ktorí sa kedy narodili na zemi, je zároveň aj Synom Najvyššieho. V hebrejčine je jeho titul „HaMashiah“, čo značí Mesiáš, Záchranca, Vykupiteľ.

Keď som bol ešte študentom, pamätám si, ako si ľudia hovorievali (keďže to bolo ešte obdobie totality) - „Načo nám je nejaký záchranca, nejaký spasiteľ, my si predsa na všetko vystačíme aj sami!“ Často bolo počuť aj výroky typu: „Žiadny boh neexistuje. Ani žiadne nebo, večnosť, ale len všetko, čo je tu a teraz.“

Dnes sa situácia úplne a zásadne mení. Podľa aktuálnych prieskumov, je dnes už len málokto úplným ateistom. Dvaja z každých troch ľudí veria v existenciu nejakej vyššej sily, a každý druhý človek verí, že táto vyššia sila je bytosť, ktorá je Stvoriteľ všetkého.

Žijeme vo svete IT-technológií a globalizácie, takže každodenné svetové dianie máme vždy čerstvé. Často

toto pôsobí dosť deprimujúco, keď sme informovaní o veciach počínajúc občianskymi nepokojmi všade vo svete, a končiac tam, kde tieto nie sú, obrovskými prírodnými živelnými katastrofami. Ľudstvo už konečne pochopilo, že treba čosi robiť, niečo zmeniť. Totiž zďaleka sa nestíha eliminovať všetko valiace sa zlo, a už vôbec nie aj toto úspešne vyriešiť. Práve preto pozorujem, že človek stále viac vzhliada kdesi k nebesám, niekde hore, a tu hľadá odpovede a pomoc. Tiež je možné sledovať, že ubúda ľudí, ktorí vidia riešenie v peniazoch, silnej ekonomike, či v ľudských politických „mesiášoch“. Vieme, že svet a príroda je už v hlbokkej kríze, a bojuje o prežitie. A je jasné, že je najvyšší čas, povedané slovami Biblie, čosi „zmeniť, zvrátiť, obrátiť“. Naša kresťanská viera, stará 2000 rokov, nám znova dáva odpovede. Ona totiž už veľmi dávno hovorí tú skutočnosť, že svet sa raz, ako aj všetky veci, musí zákonite skončiť. Ako každá stvorená vec, ktorá má svoj počiatok, má aj koniec. Teda pre nás veriacich toto nie je ničím novým, že svet nejde k progresu (dopredu), ale k entropii a úpadku (regresu). Pri poctivom pohľade na samých seba musíme prichádzať k záveru, že nedokážeme zmeniť

Príhovor

ani len samých seba, a nieto ešte svoje okolie, či beh sveta. A práve tu prichádza Hospodin, so svojou ponukou: „Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho. (Ev. Jána 3,16)“

Milí čitatelia, brat, sestra, priateľu, Ježiš Kristus tu raz už žil, a svoj dokonalý pozemský život dal ako výkupné, za nás. Pre teba i mňa. Povedané slovami nábožnej piesne: „A to je pravda odveká, Ježiš prišiel spasíť človeka.“ Môžeme spočinúť v Jeho milujúcej náruči. To je to, čo svet tak veľmi potrebuje, Lásku, ale skutočnú a nezištnú. On nám - tebe ju ponúka aj dnes. Jeho nezaslužené umučenie a následné vzkriesenie sú tohto najjasnejším dôkazom. Čo si znova pripomenieme aj na tieto najvýznamnejšie kresťanské sviatky.

PRAJEM VÁM (NÁM) VŠETKÝM, KRÁSNE A POŽEHNANÉ VEĽKONOČNÉ SVIATKY, PREŽITÉ V LÁSKE RODINNÉHO KRBÚ, A ZASVÄTENÉ V DOME PÁNOVOM!

Nech Vzkriesený Pán ožije znova aj v našich mysliach a srdciach. Boh vám žehnaj!

J. Otepka, ev. a. v. farár

Z obecných zastupiteľstiev

26. 1. 2011 a 30. 1. 2011

OZ schvaľuje:

• Žiadosť Diany Halkovej Važec č. 444 o prenájom priestorov za účelom poskytovania masérskych služieb pre občanov s účinnosťou od 1. 2. 2011 v budove Obecného úradu na poschodí.

• Komisiu na ochranu verejného záujmu v zložení: Ing. Zdeno Baráni, Eva Rysulová a Ing. Martina Brezinová, ktorá bude mať na starosti majetkové priznanie starostu obce.

• Zloženie jednotlivých komisií nasledovne:

1. Komisia obchodu, podnikania a kontroly CR

Členovia: Ing. Martina Brezinová - poslanec, Anna Lučanská Važec č. 711, Ing. Peter Šingliar č. 524.

2. Komisia kultúrno-školsko-sportová a mládeže

Členovia: Peter Jacko - poslanec, Jana Pastuchová, Mgr. Agata Ilavská, MUDr. Michal Kapasný.

3. Komisia pre ochranu verejného poriadku a požiaru ochranu

Členovia: Rastislav Ilavský - poslanec, JUDr. Ján Chovan č. 1041, Vladimír Halko č. 444, Dušan Michalko č. 767.

4. Komisia pre výstavbu a dopravu

Členovia: Ján Jurčo - poslanec, Eva Čupková č. 28.

5. Komisia sociálna a opatrovateľskej služby

Členovia: Daniela Šedová č. 816, Vladimíra Profantová č. 837, Bc. Zuzana Profantová č. 736, Katarína Šedová č. 912.

6. Komisia poľnohospodárska a životného prostredia

Členovia: Ing. Zdenko Profant - poslanec, Ing. Milan Michalko č. 913.

• Plán činnosti hlavného kontrolóra v I. polroku tak ako bol prečítaný.

• Na základe žiadosti ZŠ s MŠ do Rady školy deleguje týchto poslancov (od 1. 2. 2011): Daniel Šedó, Peter Jacko, Ján Jurčo.

OZ neschvaľuje:

Žiadosti občanov Važca o vysporiadanie pozemkov vo vlastníctve obce, ktoré dlhodobo užívajú, v rámci ROEP formou vydržania.

OZ berie na vedomie:

• Dotaz poslanca Z. Barániho ako

prokračuje projekt „Dokončenie ZŠ“ vo Važci. Starosta uviedol, že v súčasnosti prebieha na Ministerstve pôdohospodárstva a ŽP kontrola verejného obstarávania a následne po jej dokončení bude podpísaný dodatok k zmluve.

• Informáciu starostu obce o prípravných prácach na stavbu ČOV pre obec Važec, že sa konal už kontrolný deň, pripravujú stavenisko, vyrúbavajú krovie. Ďalej uviedol, že najprv budú robiť prekládku vodovodu a plynovodu na miestach, kde bude postavená ČOV.

• Pripomienku poslanca D. Šedú, či by nemohla obec vystúpiť ako akcionár z Vodární, že by si údržbu vodovodu vykonávala sama aj stanovovala poplatky za vodné. Starosta uviedol, že vzhľadom na to, že sa začne v obci robiť kanalizácia, nebolo by vhodné vystupovať z Vodární ako akcionár, nakoľko Vodárne spolufinancujú výstavbu kanalizácie a ČOV. OZ odporúča starostovi obce pokúsiť sa získať uvedené informácie, aké boli náklady na údržbu vodovodu v obci a hospodársky výsledok vodární.

• Informáciu starostu, že sa pokračuje v prácach vo výstavbe Hasičskej zbrojnice, informáciu o štatistickom zisťovaní pre Štatistický úrad v mesiaci január čo ľudia chovajú, či sú zaregistrovaní farmári, či požiadali o štátnu dotáciu. Ďalej starosta informoval, že sa konajú komisie ohľadne prebiehajúcej ROEP-ky. Ďalej starosta informoval poslancov, že v mesiaci máji sa bude robiť sčítanie obyvateľstva, bytov a domov. Ďalej informoval poslancov, že v zmysle zákona musia obce a mestá zverejňovať všetky objednávky, faktúry a zmluvy za nákup tovarov na internete.

• Pripomienku poslanca J. Jurču, že je potrebné riešiť trhovisko na betónovej ploche, nakoľko sú predajcovia rozmiestnení po celej ploche.

• Pripomienku D. Šedú, že je potrebné neustále sledovať výzvy na poskytovanie dotácií z eurofondov.

• Pripomienku Mgr. J. Šulekovej, v akom stave je kronika. Pretože napísané udalosti kronikárom by malo schvaľovať obecné zastupiteľstvo. Starosta uviedol, že áno obecné zastupiteľstvo schvaľuje napísaný text kronikárom, ale najprv je potrebné vypracovať VZN o kronike a schváliť ho na obecnom zastupiteľstve. Ďalej uviedol,

že podľa vzoru bude vypracované všeobecne záväzné nariadenie o kronike, ktoré bude predložené na najbližšie zasadnutie.

• Dopyt R. Ilavského, či môže škola obmedziť príjem rómskych detí, ktoré nemajú v obci trvalý pobyt. Ďalej berie na vedomie pripomienku R. Ilavského, že je nutné riešiť rómsku problematiku v obci, nakoľko sa v obci dlhodobo zdržujú rómski obyvatelia, ktorí nemajú v obci trvalý pobyt. Na dopyt odpovedala riaditeľka ZŠ, že škola nemôže obmedziť príjem rómskych detí do školy, lebo musí prijať každé dieťa ktoré sa chce vzdelávať a trvalý pobyt nie je rozhodujúci, kde bude dieťa navštevovať školu. OZ odporúča starostovi obce pripraviť podklady pre komplexné riešenie rómskej problematiky a zvolať obecné zastupiteľstvo v termíne do 30. 4. 2011.

Z: starosta

T: do 30. 4. 2011.

• Žiadosť spoločnosti Komprador, s. r. o., Košice o udelenie individuálnej licencie na prevádzkovanie výherných hracích prístrojov v Pohostinstve na Železničnej stanici. OZ odporúča napísať spoločnosti Komprador, s. r. o., Košice sprievodný list k vydanému rozhodnutiu, že obecné zastupiteľstvo nesúhlasí s prevádzkovaním výherných hracích prístrojov v Pohostinstve na Železničnej stanici.

• Žiadosť Združenia veteránov Slovenska v behu na lyžiach o finančnú výpomoc pre Vladimíra Bartku, za účelom reprezentácie na MS veteránov Kanade v dňoch 3. 3. 2011 – 12. 3. 2011. OZ odporúča žiadosť Združenia veteránov Slovenska o finančnú výpomoc odložiť do najbližšieho rokovania OZ.

• Žiadosť Ivana Chovana Važec č. 110 o poskytnutie obecného nájomného bytu s tým, že potvrdenie o príjme doloží žiadateľ dodatočne. OZ odporúča žiadosť odložiť na ďalšie zasadnutie obecného zastupiteľstva a žiadosť bude prerokovaná až po doložení potvrdenia o príjme.

• Informáciu poslankyne Evy Rysulovej, že v roku 2007 poslanci na obecnom zastupiteľstve schválili uznesením č. 68/2007 zo dňa 25. 10. 2007 odpredaj parc. č. KN-E č. 6757 o výmere 17 375 m² za cenu 100 Sk/m² pre Poľnohospodárske družstvo Važec. Vzhľadom na to, že po zameraní pozemku parc. č. KN-E geometrickým plánom sa vytvorili parc. KN-C, na ktorých sú postavené stavby vo vlastníctve PD Važec, to znamená že je treba doplniť pôvodné uznesenie o vzniknuté parcely a taktiež po

vypracovaní geometrického plánu bola upresnená aj výmera odpredávaných parciel. K predaju však nedošlo z objektívnych príčin a obec Važec tiež nemala na parcelu založený list vlastníctva, ktorý je potrebný ku kúpno-predajnej zmluve. Vzhľadom na to, že od 1. 1. 2011 je v platnosti novela zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, je potrebné zistiť z právneho hľadiska, či schválenie parcely podlieha vyveseniu na úradnú tabuľu po dobu 15 dní, keď sa odpredáva nehnuteľnosť podľa ustanovenia § 9a ods. 8 písm. e) ale oficiálny odpredaj pozemku už bol schválený v roku 2007. Keďže PD Važec má limit na vyčerpanie úveru do 31. 1. 2011, je potrebné uvedenie záležitosti preveriť, či zámer odpredaja je potrebné vyvesovať na úradnú tabuľu na dobu 15 dní. Ak áno, PD prepadne úver a nebudú môcť ho vyčerpať, nakoľko už bol termín predĺžený.

Schvaľuje:

- Prerušenie rokovania obecného zastupiteľstva do 30. 1. 2011 do 16.00 hod. z dôvodu preverenia právnych náležitostí, ktoré súvisia s novelou zákona č. 507/2011 o majetku obcí, ktorý je platný od 1. 1. 2011.

Konštatuje:

- Že zasadnutie obecného zastupiteľstva pokračuje v nedeľu 30. 1. 2011 ohľadom doriedenia kúpno-predajnej zmluvy na parcely pre Poľnohospodárske družstvo Važec. Právny zástupca obce Važec uviedol, že novela zákona č. 507/2011 platná od 1. 1. 2011 sa nevzťahuje na tento prípad, nakoľko časť parc. KN-E č. 6757 už bola odpredaná uznesením č. 68/2007 dňa 25. 10. 2007 za odpredajnú cenu 100Sk/m². Na uvedenej parcele sú postavené stavby, ktoré sú vo vlastníctve PD Važec, čiže odpredaj nehnuteľnosti sa uskutočňuje podľa osobitného zreteľa a nie je potrebné po schválení vyvesovať uznesenie na dobu 15 dní na úradnú tabuľu a keďže bol vypracovaný geometrický plán, na základe ktorého boli vytvorené parcely KN-C zastavané plochy a nádvoria je potrebné iba doplniť pôvodné uznesenie č. 68/2007, čiže nedokončené uznesenie č. 10/2011 sa môže schváliť.

Schvaľuje:

- Podľa ustanovenia § 9a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších zmien a doplnkov, doplnenie uznesenia č. 68/2007

Obecného zastupiteľstva vo Važci konaného dňa 25. 10. 2007 pod bodom II. nasledovne:

- Po zameraní pozemku parc. KN-E č. 6757 katastrálneho územia Važec geometrickým plánom č. 204-80/2010 zo dňa 1. 12. 2010, over. Správou katastra Liptovský Mikuláš pod č. 1128/10, ide o odpredaj týchto pozemkov PD Važec za cenu 3,32 €/m² v kat. území Važec: - parc. KN-C č. 2414/20, zastav. plochy o výmere 8 636 m² - parc. KN-C č. 2414/12, zastav. plochy a nádvoria o výmere 939 m² • parc. KN-C č. 2431, zastav. plochy a nádvoria o výmere 1 043 m² • parc. KN-C č. 2414/14, zastav. plochy a nádvoria o výmere 297 m² • parc. KN-C č. 2440/3, zastav. plochy a nádvoria o výmere 1 080 m² • parc. KN-C č. 2434/3, zastav. plochy a nádvoria o výmere 1 032 m² • parc. KN-C č. 2430/2, zastav. plochy a nádvoria o výmere 256 m² • parc. KN-C č. 2414/21, zastav. plochy a nádvoria o výmere 4 346 m² • parc. KN-C č. 2432, zastav. plochy a nádvoria o výmere 358 m² • parc. KN-C č. 2442/3, trvalý trávnatý porast o výmere 7 m² zapísaných na LV č. 1441 citovaného katastrálneho územia.

Kúpna cena za celkovú výmeru predmetných pozemkov takto predstavuje sumu 59 740,00 eur. Obecné zastupiteľstvo schválilo uznesenie trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov. Dôvod: jedná sa o pozemky pod stavbami vo vlastníctve kupujúceho a súvisiace pozemky v areáli kupujúceho.

OZ odporúča starostovi obce jednať s predsedom Poľnohospodárskeho družstva Važec ohľadom vzájomnej spolupráce v rámci poskytovania sponzorských príspevkov.

24. 2. 2011

OZ berie na vedomie:

- Správu o činnosti hlavného kontrolóra za rok 2010.

- Pracovný návrh rozpočtu obce, pre ZŠ s MŠ a pre Obecný podnik – príspevkovú organizáciu na rok 2011. Ukladá účtovníčke základnej školy prepracovať rozúčtovanie nákladov pre ZŠ s MŠ, prepracovať rozpočet ZŠ s vytvorením rezervy 19 000 € a to presunutím z položky odvody. Ukladá účtovníčke OÚ prepracovať rozpočet obce podľa pripomienkovania poslancov.

- List od firmy SOAR Žilina ohľadom výzvy na uhradenie faktúry na sumu cca 5 900 €, ktorá bola vyfakturovaná pri výstavbe dvoch 8 bytových jednotiek na dofinancovanie nadštan-

dardného bytu. Ukladá účtovníčke OÚ zapracovať sumu vo výške cca 5 900 € do rozpočtu a to do výdavkovej časti kapitálového rozpočtu.

14. 3. 2011

OZ schvaľuje:

- Žiadosť Petra Čupku bytom L. Porúbka o pridelenie obecného nájomného bytu.

- VZN č. 2/2011 o podmienkach nájmu, kritériách a postupe prideľovania obecných nájomných bytov.

- VZN č. 1/2011 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a školských zariadení na území obce Važec. V prílohe č. 1 schvaľuje výšku dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka nasledovne: Materská škola – 1 308 €, školský klub detí – 483 €, zariadenie školského stravovania – 168 €. V prílohe č. 2 schvaľuje dotáciu na rok 2011 na prevádzku a mzdy školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti rímskokatolíckej cirkvi Spišské Podhradie: Diecézne centrum voľného času Važec – 175 €. OZ odporúča prepracovať rozpočet základnej školy s materskou školou na rok 2011 v zmysle zákona č. 597/2003 Z. z. a v zmysle Nariadenia vlády č. 630/2008 Z. z.

OZ berie na vedomie:

- Zásady zloženia a použitia finančnej zábezpeky za užívanie obecného nájomného bytu.

- Návrh prepracovaného rozpočtu obce na rok 2011 v zmysle pripomienok zo zasadnutia obecného zastupiteľstva konaného dňa 24. 2. 2011. OZ odporúča účtovníčke OÚ opätovne prepracovať návrh rozpočtu obce v zmysle pripomienok nasledovne: daňové príjmy v položke výnos dane územnej samosprávy + 13 000 €, v položke mzdy zamestnancov na základe prepočtov mzdovej účtovníčky + 3 650 €, osobné ohodnotenia zamestnancov + 2 100 €, odvody z miezd + 2 150 €, kultúra: mzda a osobné ohodnotenie + 1650 €, odvody do poisťovní + 550 €. Kapitálový výdaj: rezervu v sume 71 904 € rozdeliť nasledovne – futbalové ihrisko 15 000 €, rekonštrukcia obecného úradu 10 000 €, rekonštrukcia starej budovy materskej školy 15 000 €, rezerva na prípadné iné investície 31 904 €.

- Pripomienku poslancov OZ, že na Tatranskej ulici občania vypúšťajú splaškové vody zo žump do povrchového kanála, ktorý slúži len na zvedenie dažďových vôd. Starosta uviedol, že je obozná-

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

ŠK Kriván vás pozýva

- MÁJ 2011 - AEROBIC MARATÓN PÁRTY

Bližšie info na cvičení: pondelok, piatok od 18.00 - 19.00 h. Príďte medzi nás, prekonajte svoju lenivosť, ukrojíte si pre seba chvíľku času. Verte, že s nami zabudnete na každodenné starosti.

Ježiš naozaj vstal zmŕtvych!

Evanjelista Lukáš rozpráva príbeh. Dvaja učeníci odchádzajú na vidiek. Sú

Príhovor

sklamaní z toho, čo sa stalo v Jeruzaleme v piatok pred židovskou Veľkou nocou s Ježišom z Nazareta. Na ceste stretávajú zmŕtvychvstalého Pána. Nespoznali ho, ale s veľkým záujmom počúvajú jeho výklad Sv. písma. Nakoniec ho spoznávajú pri lámaní chleba. Rýchlo sa vrátia k ostatným učeníkom.

V našom živote môže byť veľa dôvodov pre sklamanie. Mnohé veci v dnešnej dobe v nás môžu vzbudzovať beznádej. Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista dáva vieru, že láska a spravodlivosť napokon zvíťazí. A Ježiš prisľúbil: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“

Prajem Vám milostiplné Veľkonočné sviatky.

Vladimír Dzurenda, správca RK farnosti

Z obecných zastupiteľstiev

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

mený s touto problematikou. Prípady už boli riešené aj na komisii verejného poriadku. Ďalej uviedol, že uvedenú problematiku vyrieši už iba kanalizácia, ktorá by sa mala v letných mesiacoch začať budovať v našej obci.

- Pripomienku poslanca P. Jacku, že v obci sa potuluje veľa psov a bolo by potrebné zabezpečiť odchyt túlavých psov.

- Informáciu starostu obce, že v mesiaci máj sa uskutoční sčítanie obyvateľov, domov a bytov, že v obci je vytvorených 7 sčítacích obvodov. Prihlásili sa už aj občania obce za sčítacích komisárov a potrební sú ešte dvaja náhradníci.

31. 3. 2011

OZ schvaľuje:

- Žiadosť piatich občanov o vydržanie obecného pozemku v rámci ROEP, ktorý užívajú a dokázateľným spôsobom ho nadobudli do svojho vlastníctva, avšak bez doteraz uskutočneného prevodu vlastníckych práv na svoju osobu.

- Žiadosť o odkúpenie obecného pozemku parc. č. 1018/2 o výmere 99 m² v cene 3,32 € za m².

- Dodatok č. 1 k Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom obce Važec

- Zásady zloženia a použitia finančnej zábezpeky na užívanie nájomného bytu.

- Programový rozpočet obce na rok 2011.

- Zámer na odpredaj obecných pozemkov podľa osobitného zreteľa: parc. KN-C 1903/4 o výmere 268 m²,

KN-C 731/6 o výmere 126 m² a KN-C 2058, 2056, 2055, 2054, 2052 o výmere 369 m².

- Rozúčtovanie prevádzkových nákladov pre rok 2011 pre ZŠ s MŠ nasledovne: elektrická energia - 50 % ZŠ, 50 % MŠ + školská jedáleň + školský klub detí, plyn - 75 % škola, 25 % MŠ, ŠJ, ŠKD, voda - 45 % škola, 55 % MŠ, ŠJ, ŠKD. MUDr. J. Veselej mesačnú fakturáciu za energie vo výške 20 €.

OZ neschvaľuje:

- Žiadosť Z. Lucáka o odpustenie nájmu za rok 2010 za prenájom pozemku pod novinovým stánkom.

- Žiadosti občanov o odkúpenie obecných pozemkov: parciel KN-C 6755/201 a KN-C 2108.

OZ berie na vedomie:

- Informáciu starostu obce o možnosti riešiť odchyt túlavých psov v obci prostredníctvom firmy z Popradu-Veľkej, kde je zriadený aj útulok. Za jeden odchyt obec zaplatí cca 600 €. Starosta zároveň vyzýva chovateľov, aby si psy držali zabezpečené vo dvore. V opačnom prípade im bude udelená pokuta a túlavý pes môže byť odchytený.

- Informáciu starostu o možnosti zamestnať 5 až 6 ľudí na dohodu na čistenie a údržbu vodných tokov v obci v rámci protipovodňovej ochrany v spolupráci s úradom práce a Správou povodia Váhu Ružomberok. Projekt je financovaný z úradu práce.

- Oznam, že 6. 4. sa uskutoční verejný hovor Liptovskej vodárenskej spoločnosti o organizačno-stavebných záležitostiach pripravovanej kanalizácie.

- Oznam, že 12. 4. sa uskutoční pracovné stretnutie ohľadom rómskej problematiky v obci. Zúčastní sa ho i splnomocnenec vlády pre rómske otázky p. Mirga a pozvaní budú aj ďalší zainteresovaní ľudia z obce i okresných úradov a organizácií.

- Informáciu starostu, že na rôznych miestach v chotári si občania začali umiestňovať unimobunky z rozobratej stavby pri PD. Umiestňovanie je v rozpore so stavebným zákonom a obec už obdržala aj niekoľko písomných podnetov na riešenie od Správy TANAP-u. Starosta upozornil, že takéto konanie sleduje aj okresná prokuratúra a obec bude tieto priestupky riešiť podľa zákona.

- Informáciu starostu o rozsudku súdu vo veci odcudzenia obrazu J. Hálu z obecného úradu, podľa ktorého je vinníkom bývalý starosta L. K. a súd mu uložil povinnosť nahradiť obci škodu vo výške 4 979,09 €.

PONUKA VZDELÁVANIA

V súčasnej veľmi zložitej dobe, keď sa mnohým nedarí byť úspešnými pri hľadaní zamestnania, je tu Akadémia vzdelávania, ktorá umožní verejnosti, pracovníkom firiem atď., získať, respektíve doplniť si vzdelanie, poprípade sa rekvalifikovať v jednom z mnohých ponúkaných rekvalifikačných kurzov, od klasických remesiel, ekonomických kurzov, či teraz veľmi aktuálnych kurzov pre opatrovateľky, až po zvyšovanie jazykovej a počítačovej gramotnosti, bez ktorých sa v dnešnej dobe nebudeme schopní uplatniť. Bližšie informácie na čísle: 0902 930 237 alebo e-mail: kurzy@avlm.sk

(red)

„Zumbovanie“ v telocvični

ZUMBA teraz letí. Toto tanečné cvičenie v rytmoch latinsko-americkéj hudby uchvátilo celý svet. Aj ženy a dievčatá z Važca si mohli zazumbovať v telocvični našej základnej školy. Postarala sa o to inštruktorka ZUMBY Zuzanka Gálisová, ktorá nám spestrila dva februárové podvečery. Bola to naozaj „bomba akcia“, telocvična vo Važci ešte nezažila taký nátesk. Výborná hudba, super „tanečky“ a dobrá nálada. Ešte raz Zuzke ďakujeme a tešíme sa, kedy opäť zavíta do Važca. (jp)

Čo na to ženy?

- Bola som milo prekvapená, aké veľké množstvo žien a dievčat využilo túto možnosť zacvičiť si zumbu, ktorá je teraz na celom Slovensku veľmi obľúbená. Z cvičiteľky, ale aj z nás, cvičiacich sršalo pri latinskej hudbe veľké množstvo energie. Chcela by som poďakovať nie len Zuzke, ktorá priš-

la medzi nás a naučila nás nové tance a kroky, ktoré niektoré dievčatá doteraz nepoznali, ale aj Janke Pastuchovej, ktorá celú túto akciu zorganizovala a je hlavným „fahúňom“ a tiež cvičiteľkou aerobiku u nás vo Važci. Verím, že aj táto akcia osloví dievčatá a ženy každého veku a prídu si dvakrát týždenne zacvičiť a urobiť tak niečo pre

seba. Pookrejú nie len na tele, ale aj na duši. **Vierka Rysulová**

- Som veľmi rada, že som sa mohla zúčastniť zumbly a bola by som rada, keby bol tento štýl cvičenia v našej obci aj častejší. Bola som prekvapená vysokou účasťou nielen žien, ale aj dievčat. Vidno, že tento druh tanca je veľmi populárny. V niektorých pasážach som sa, ako sa povie, nevedela chytiť, ale aspoň som mala dobrý pocit, že som pre seba niečo urobila. Teším sa na ďalšie zumbovanie, ktoré, verím, bude čoskoro. **Katka Šedová**

- Zumba bola skvelá. Vytancovali sme sa do sýtosti a boli sme mokré ako myši. Aj keď pre niekoho boli kroky neznáme, nevzdával to. Veľká vďaka patrí Zuzke, ktorá urobila super atmosféru. **Lenka Jarošová**

Nová predajňa v Liptovskom Mikuláši!

Krmivá, osivá, hnojivá a náradie
POĽNOOBCHOD

(rek)

Uvádzať ceny:

Krmné zmesi pre nosnice 10kg	4,2 €	namiesto 4,8 €
Krmné zmesi pre nosnice 40kg	16 €	namiesto 18,40
Granule pre králiky 10kg	4 €	namiesto 4,60 €
Granule pre kone 25kg	9 €	namiesto 10 €

Ďalej ponúkame:

Obilniny, osivá, hnojivá, náradie, ochranné siete, atď.

Otváracie hodiny:

Pondelok - Piatok: 8.30 - 12.00 12.30 - 17.00
Sobota: 8.30 - 12.00

Kde nás nájdete?

Predajňa sa nachádza:
Belopotockého 6, Lipt. Mikuláš
(v budove bývalého Linapa
pri bývalom kine Tatra)

Tel.: 0911 417 487

Úspechy našich športovcov

Počas uplynulej zimnej sezóny sa reprezentanti športového klubu Kriváň – Jana Pastuchová a Vladimír Bartko opäť zviditeľnili výbornými výsledkami na rôznych súťažiach. **Jana Pastuchová** si vybojovala trikrát druhé miesto na súťažiach: Viesmann pohár (3 kolá, 6 pretekov), rýchlostné preteky Majstrovstiev SR i preteky s hromadným štartom MSR. Na Stredoeurópskom pohári v biatlone v Osrblí obsadili šieste a ôsme miesto a zúčastnila sa i Majstrovstiev sveta juniorov, Európskeho pohára v Obertilliach a Majstrovstiev sveta juniorov a kadetov v Novom meste na Morave. **Vladimír Bartko** sa v rámci prípravy na Majstrovstvá sveta veteránov tiež zúčastnil viacerých popredných lyžiarskych súťaží, z ktorých si odniesol nejednu medailu. Na Jizerskej päťdesiatke obsadil druhé miesto, na Majstrovstvách Slovenska v klasike bol štvrtý. Slovenské majstrovstvá v Osrblí voľnou technikou zvládol na bronz. V súťaži Biela stopa (voľná technika) si vybojoval suverénne víťazstvo, tretí skončil na Majstrovstvách Slovenska na Štrbskom Plese (voľná technika) a druhý v súťaži Memorial – Slovenský pohár na Martinských holiach.

(red)

Nová služba v obci: za fyzioterapiou už nemusíte cestovať

Kto z nás by sa nechcel cítiť dobre vo svojom tele... Mnohí to určite poznáte: keď vás bolí chrbát, šija, koleno, či rameno, život je odrazu nepohodlnejší. Bolesť chrbtice už radíme medzi civilizačné ochorenie, veď podľa štatistik ním trpí 80 % obyvateľov vyspeleho sveta a veková hranica pacientov s týmto ochorením sa alarmujúco znižuje. Nečudo. V práci sedíme za počítačom, doma pred telkou, všade chodíme autom, málo sa hýbeme... A pri tom často stačí naozaj málo – naučiť sa žiť v priateľstve so svojim vlastným telom a využívať jeho dômyselný mechanizmus vo svoj prospech. Naše telo má vyše 600 kostrových svalov, z ktorých

REGENERÁCIA – REKONDÍCIA - REHABILITÁCIA

Klasická masáž • relaxačná masáž • reflexná masáž • anticelulitídna masáž • lymfodrenážna masáž • masáž chodidiel • Pilates • cvičenia zamerané na chybné držanie tela u detí a dospelých • pourazová rehabilitácia • rašelinové zábaly • magnetoterapia

VYUŽITE JARNÉ AKCIE!

Prevádzka: Zdravotné stredisko, OÚ - 2. poschodie

Objednávky a bližšie informácie na tel. č.: 0902 296 100.

(Poznámka: masážne lôžko CERAGEM Červeného kríža stále k dispozícii)

CENNÍK

FYZIOTERAPIA:

- Vyšetrenie sval. dysbalancie + konzultácia s odbornou inštruktážou 5 €
- Respiračná fyzioterapia, preplach nosa 2 €
- Pilates - cvičenie (30 min.) 4 €
- Liečebná telesná výchova (30 min.) 3 €
- PIR, mäkké techniky 2 €

MASÁŽE:

KLASICKÁ MASÁŽ:

- Chrbát + šija (30 min.) 8 €
- Dolné končatiny (30 min.) 7 €
- Celé telo (60 min.) 15 €

RELAXAČNÁ MASÁŽ:

- Chrbát (40 min.) 10 €
- Šija (15 min.) 3,50 €
- Chrbát + šija + dolné končatiny (80 min.) 20 €

REFLEXNÁ MASÁŽ:

- 10 €

LYMFODRENÁŽNA MASÁŽ:

- Dolné končatiny (40 min.) 15 €
- Celé telo (70 min.) 25 €

ANTICELULITÍDNA MASÁŽ (40 min.)

- 13 €

MASÁŽ CHODIDIEL (20 min.)

- 4 €

Komplexná reg. kúra pre chodidlá (40 min.) 8 €

FYZIKÁLNA TERAPIA:

- Aplikácia tepla (obklad), (10 min.) 1,50 €
- Rašelinový zábal (20 min.) 3 €

PRÍSTROJOVÁ TERAPIA:

- Magnetoterapia (20 min.) 2 €

Pri poskytnutí služieb u klienta cena procedúry + náklady na dopravu.

ŠPECIÁLNA PONUKA:

Urobte radosť svojim blízkym a venujte im darčekovú poukážku!

rých každý má svoju presne vymedzenú úlohu a význam. Lenže ľudská populácia (alebo jej väčšina) dnes dospela do štádia, v ktorom sa tvárime, že si vystačíme trebárs aj s polovicou svojich svalov. „Sedavý spôsob života a málo pohybu spôsobujú, že v našom tele dochádza k svalovej nerovnováhe. To znamená, že niektoré svalové skupiny sú v prevahe, pracujú, sú preťažené a isté svaly sa, laicky povedané, ulievajú. Následne sú preťažené aj kĺby a výsledkom sú rôzne bolesti. Účinným spôsobom ako sa ich zbaviť je fyzioterapia – teda terapia tela, ktorou sa dá pomôcť pri mnohých problémoch s chrbticou, kĺbami, či dokonca pri problémoch s dýchaním,“ vysvetľuje Diana Halková, diplomovaná fyzioterapeutka, ktorá svoje služby ponúka od polovice marca v našej obci, v bývalej ordinácii detskej lekárky

v budove obecného úradu. Diana sa fyzioterapii intenzívne venuje vyše 5 rokov a je držiteľkou licencie na jej poskytovanie. Za sebou už má aj viacero zamestnaní, v ktorých získala cenné praktické skúsenosti. „Pracovala som v súkromnej ambulancii pourazovej rehabilitácie v Kežmarku, potom dva roky v Kúpeľoch Lučivná, kde som sa špecializovala na nešpecifické respiračné ochorenia. Naposledy som pracovala vo Svite s Spolcentre v regeneračno-relaxačnom zariadení, kde som mala na starosti wellness, masáže, zábaly, saunovanie a podobne. Teraz som sa rozhodla pracovať sama a otvorila som si „ambulanciu“ tu vo Važci. Hlavnou mojou motiváciou bolo mať prácu blízko domova, pretože máme s manželom tri deti a každá matka to iste vie pochopiť, koľko času trávi cestovaním do

(Dokončenie na vedľajšej strane)

Foto: (mm)

Nová služba...

práce, ktorý by mohla venovať rodine a deťom. Verím, že tu naplno využijem svoje skúsenosti a ľudia ocenia, že majú takúto službu v obci, že nemusia cestovať do mesta.“

Diana Halková v novootvorenom relaxačnom centre ponúka najmä liečebnú telesnú výchovu zameranú na chybné držanie tela u detí aj dospelých, školu chrbta, cvičenia Pilates, porúrazovú rehabilitáciu, magnetoterapiu, aplikáciu teplých obkladov, rašelinové zábaly, anticelulitídovú masáž a taktiež rôzne druhy masáží aj v pohodlí vášho domova.

Fyzioterapia je nielen výbornou prevenciou mnohých neduhov, ale pomáha aj pacientom po úrazoch alebo chorobe. „Cvičenie a masáže sú určené prakticky pre kohokoľvek, kto sa chce cítiť lepšie a žiť kvalitnejšie. Z fyzikálnej terapie, ktorú môže predpísať lekár, robím cvičenia a magnetoterapiu. Procedúry sú hrazené v hotovosti, pretože zatiaľ nemám zmluvy s poisťovňami, ale robila som si prieskum a ceny za procedúry sú v rámci regiónu najlepšie. Je pravda, že v bežných nemocniciach človek neplatí, ale sú tam dlhé čakacie doby, potom vás rýchlo odbavia a taktiež musíte cestovať. Ja chcem staviť na individuálny prístup ku klientovi, ktorý považujem za veľmi dôležitý. Aby každý klient, ktorý sem príde možno len na skúšku, odchádzal s dobrým pocitom, že sme spolu pre jeho zdravie urobili maximum.“ (mm)

Povinné zverejňovanie

V súlade so zákonným nariadením pribudlo aj na internetovej stránke našej obce povinné zverejňovanie zmlúv, faktúr a objednávok. Od začiatku roka je povinnosťou štátnej správy, samospráv a nimi založených právnických osôb hospodáriacich s verejnými financiami, zverejňovať tieto dokumenty prostredníctvom internetovej stránky alebo Ob-

chodného vestníka (ak nemajú webové sídlo). Viacero typov zmlúv sa nebude zverejňovať, napríklad pracovné a služobné zmluvy, zmluvy uzavierané v pôsobnosti Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva. Povinné zverejňovanie sa v našej obci týka aj Základnej školy s materskou školou a školskej jedálne. (red)

Foto: (mm)

● V polovici februára sa v telocvični základnej školy uskutočnil druhý ročník futbalového turnaja O pohár starostu obce Važec. Rovnako ako vlani sa ho zúčastnilo šesť mužstiev – dve domáce a hostia z Východnej, Liptovského Hrádku, Hýb a Vlkovej. Tabuľku konečného poradia otvárali i uzatvárali domáci futbalisti: 1. Važec I., 2. Východná, 3. Vlková, 4. Polícia L. Hrádok, 5. Hybe, 6. Važec II. (red)

Na MS veteránov nás reprezentovali dvaja Bartkovci

Na tohtoročných Majstrovstvách sveta veteránov v behu na lyžiach, ktoré sa konali v dňoch 4. až 11. marca v kanadskom lyžiarskom stredisku Silver Star pri meste Vernon (provincia Britská Kolumbia), reprezentovali našu obce hneď dvaja pretekári: Vladimír Bartko a Daniel Bartko. Zatiaľ čo o prvom menovanom sa dá povedať, že je už ostrieľaným účastníkom svetových pretekov a tento rok sa zúčastnil už svojich šiestych majstrovstiev sveta, Daniel Bartko (rodák z Važca žijúci v Senci, bývalý juniorský československý reprezentant v behu na lyžiach) v Kanade absolvoval svoju „veteránsku“ premiéru.

Obaja pretekári boli súčasťou dva- (Pokračovanie na nasledujúcej strane)

UMIESTNENIA NAŠICH ŠPORTOVCOV V JEDNOTLIVÝCH PRETEKOCH:

Vladimír Bartko, kategória od 60 do 65 rokov

Umiestnenie	štýl	čas	trať
12. miesto	voľná technika	50,48 min.	15 kilometrov
15. miesto	klasika	39,47 min.	10 kilometrov
8. miesto	štafeta, voľná technika	18,04 min.	5 kilometrov
9. miesto	klasika	1,47 hod.	30 kilometrov

Daniel Bartko, kategória 50 – 55 rokov

Umiestnenie	štýl	čas	trať
17. miesto	klasika	1,52 hod.	30 kilometrov
33. miesto	voľná technika	32,32 min.	10 kilometrov
7. miesto	štafeta, klasika	17,46 min.	5 kilometrov
32. miesto	voľná technika	2,38 hod.	45 kilometrov

Na MS veteránov nás reprezentovali dvaja Bartkovci

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

nástčlennej slovenskej výpravy a v Kanade sa medzi 1 300 pretekármi z 27 krajín sveta snažili o dôstojnú reprezentáciu svojej krajiny a rodnej obce. O dojmy a zážitky zo súťaží sa s nami podelil Vladimír Bartko: „Po príchode do strediska sme boli milo prekvapení. Trate boli veľmi pekné, upravené naozaj na 100 %, široké a bezpečné. Náročnosť trati bola veľmi ťažká, ale pretekár, ktorý ide na takúto súťaž, musí so všetkým počítať a prispôbiť sa trati a podmienkam. Ja aj Daniel sme sa pripravovali na važeckých tratiach, čo nám umožnil a dal upraviť pán starosta, a ostatné tréningy sme museli dochádzať na Štrbské Pleso, lebo tohto roku bol veľký nedostatok snehu. Trénovali sme v tvrdých podmienkach, ale oplatilo sa, lebo trate v Kanade nás neprekvapili, dokonca môžem povedať, že sú podobné, ako vo Važci a na Štrbskom Plese – krásne, rýchle, ale aj náročné. Severania majú výhodu v tom, že je tam dostatok snehu, a trate boli naozaj nádherné, na takých som ešte nebežal.

Aj celková organizácia bola na veľmi vysokej úrovni a všetko bolo pripravené tak, ako sa na majstrovstvá sveta patrí.“

Severská krajina pripravila účastníkom pretekov nielen krásny zážitok z úchvatnej prírody a zasnežených scenérií, ale najmä pre športovcov

● Daniel Bartko (vľavo) a Vladimír Bartko si stihli takto spoločne zapózovať iba jediný raz.

z Európy aj nástrahy spojené s geografickou polohou strediska. „Mali sme problémy najmä s aklimatizáciou, stredisko sa nachádza v nadmorskej výške 1750 metrov, čo nám spôsobilo aj problémy s dýchaním. Ale zvládli sme to a aj s výsledkami môžeme byť spokojní. Človek, ak chce ísť na takéto podujatie a vzorne reprezentovať, musí sa po celý rok dôkladne pripravovať a nesmie ho nič prekvapiť – či slnko, či dážď, či vietor,“ dodal V. Bartko.

Počas majstrovstiev sa pretekárom striedali súťažné dni s tréningovými. Za 10 dní na lyžiach nabehali priemerne 90 kilometrov. Náročné neboli len samotné preteky, ale aj cesta. Slovenskí reprezentanti cestovali letcky z Viedne do Londýna a potom pokračovali ďalším letom do kanadského Vancouveru. Odtiaľ museli ešte prekonať 400 kilometrov na autách do dejiska súťaže. „Cesta na sever síce viedla po krásnych diaľniciach, ale skoro celú cestu boli fujavice. Autá sme mali požičané

z požičovne, zobrali sme si terénne, aby sme nemali problémy so snehom a tiež sme mali veľa batožiny. Za tých desať dní požičania plus náklady na benzín sme zaplatili toľko, že by sme si mohli rovno kúpiť nové auto,“ opísal miestne pomery náš reprezentant.

Aj takéto zážitky však považuje za súčasť svojho športového života, na ktorý nedá dopustiť. Jedným dychom však priznáva, že ako je tento život krásny, tak je aj náročný – či už fyzicky, psychicky, ale aj finančne. „Musím vysloviť naozaj veľké poďakovanie najmä mojej manželke za podporu po každej stránke – či už sa týka životosprávy, alebo psychickej podpory a aj za to, že mi vždy drží palce. Veľmi pekne ďakujem aj všetkým sponzorom – obecnému úradu, urbáru aj družstvu, že mi umožnili reprezentáciu Slovenska, ako aj Važca,“ dodal V. Bartko.

(mm)

Foto: archív V. Bartku

● Vladimír Bartko tesne pred cieľom 30 kilometrovej trate.

**Aj vy môžete prispieť
do Važeckých novín. Radi
privítame vaše tipy a námety.
0904 653 071
vazeckenoviny@gmail.com
alebo využite schránku
na obecnom úrade.**